

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ ese de 2 ori; Joi'a si Dumineca, Foaia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{2}$ galbini mon, sunatoria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala a 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 36.

Brasiovu 24/12 Maiu

1877.

Sete de sange in B.-Pest'a.

Trofasiulu „Pesti Napló“, inganfatulu aristocrat si representante alu partitei cuceritoare, sta se-si smulga perulu de mania pentru rezultatulu desbaterilor decurse la 11 Maiu n. in camer'a legislativa a Romaniei dupa aceea si in senatu. Triumfulu pe care'lu secer'a partit'a independentiei si a neutralitatii perfecte cu $\frac{2}{3}$ ale voturilor, (58 contra 29) inneca pe toti inemicii Romaniei si le ia somnulu, era pe numitulu diariu ilu rapace in Leaderele sale din 13 si 15 Maiu pana la insulte contra regimului propriu, contra diplomatiei si a cabinetelor straine, ca-ci suferu acea „impertinentia romanésca.“ Totu-odata 'lu apuca colic'a candu reflecta, ca in monarchi'a nostra inca sunt romani (si fia disu cu permissiunea coconasilor, preste trei millione), carii aflandu de independenti'a Romaniei si proclamarea lui Carolu I. de rege, se voru pune pe agitatiuni nationali, calcandu preste tote legile ungueresci, mai alesu candu voru vedea ca regatulu romanescu se bucura de protectiunea Russiei. Cu tote acestea, uitandu cele scrise in 13 indata la 14 Maiu pune in pen'a romanilor proclamatiunea fanatica contra muscalilor si tradatoria pentru Romani'a. Din acesta cauza aristocratulu dela Pest'a provoca pe intrég'a diplomatia européna si cu atatu mai multu pe cea austro-ungurésca, ca se sara catu mai iute in ajutoriulu Ungariei, se nu suferu la Dunare nici-unu statu independente, si cu atatu mai pucinu anulu romanescu, ci se tiena pe Romani'a totu legata de cod'a cailoru turcusi, ca asia le place pe la B.-Pest'a si Clusiu.

Aristocratii ca si demagogii din Ungari'a afla spre marea lor dorere, ca siederea pe tronulu Romaniei a unui Hohenzollern incurca tare planurile lor, ca-ci din acesta cauza Germani'a nu va merge mana in mana cu Austro-Ungari'a spre a nimci pe Romani'a, cauta inse oresi-ce consolatiune in promisiunile de odiori'a date lor de marele cancelariu Bismark, (ca va apara interesele ungu-rilor si mai alesu deca ar' mai trai si elu totu mare si tare inca vre-o cincideci de ani.) In fine coconii dela Pest'a pretindu cu sgomotu, ca trupele austro-unguresci se intre catu mai curendu in actiune, adeca se se arunce asupra Russiei si Romaniei.*)

Departu ajunse trufi'a si egoismulu acestoru omeni cu incercarile lor de a rapedi monarchi'a in abisu numai ca se-si implinesca poftele lor neleguite si criminali. Deputatii slavi din parlamentulu Cislaitaniei au declarat in ver'a trecuta susu si tare in siedintia publica, in numele celor 17 millione de slavi ai monarchiei, ca pe ei indiesertu iar' duce cineva contra Russilor, ca-ci nici-unu slavu (afara de polonii) nu va descarca una singura pusca asupra lor. Demonstratiunea extraordinaria a Croatiei oficiale si neoficiale facuta in onorea eroicului archiduce Albrecht a spusu restulu cu elocentia admirabile, prin care amu condamnatu nebunele simpatii turcessi, si au aprobatu amicitia monarchului nostru cu monarchulu Russiei prin aceea, ca alaturea cu himnulu austriacu music'a

esecuta si himnulu celu frumosu russescu. Croatia intréga si cu ea tote poporale slave au applaudatu. Corpulu officiarilor din amat'a austraca e compusu aprópe diumetate din slavi, mai alesu serbo-croati si cechi. Asiadéra poporale slave voiescu si pretindu se scia, pentru-ce, pentru cine si in contr'a cui au se se bata, era de planuri ungueresci nu voru nici se audia. Slavii si romanii au totu dreptulu ca se scia si ei ce se intempla cu densii.

Ca unu Hohenzollern sta pe tronulu Romaniei, acesta e curatu din vointi'a lui Ddieu si a natiunei. Ddieu le-a tramis unu barbatu, in ale carui vene curge sange nu numai de Hohenzollern, ci si de Napoleonidi (dupa mama), era natiunea doritoria de a scapa odata de atati pretendenti batetori pe la port'a turcésca, l'au alesu cu atatu mai virtosu, dupa-ce afla ca Elu e soldatu forte-dedatu cu mirosulu puiberei de pusca, Elu si fratii sei, dintre cari unulu a caditu la Sadov'a.

Agitatorii din B.-Pesta se temu de agitatiuni nationali romanesci. Tardiu s'au desteptatu. Agitatiunile nostre in Transilvani'a si Ungari'a contra tiraniei nu datéza dela principele Carolu I, ele sunt seculare, si 'isi aflara espressione insutita in adeveru in istori'a tieri, in legile ei, in care Oláh natio e condemnata la siervitute barbara. la intunecime perpetua, la selbategia completa. Agitatiunile nostre sigilate cu vali de sange, cu martiriulu archiepiscopilor, ca Sav'a celu omoritu prin batai, ca baronu Ioanu Giurgiu celu otravitu, ca br. Innocentie celu exilatu la Rom'a, ca Grigorie Maioru celu destituitu, ca Ioanu Bobu celu amerintiatu cu judecata criminala pentru Suplex libellus Valachorum, ca Vas. Moga celu pedepsitu pentru ca voiá si elu se faca visitatiuni canonice, ca Alexandru St. Siolutiu celu maltratatu si calcatu prin gendarmi si Bezirkeri, ca cei de astadi maltratati pana la sange, ca se se rupa de natiune si se lucre contra ei, acestea agitatiuni, se afla in permanentia, si potu fi prea siguri adversarii nostri fora nici unu ajutoriu alu spionilor platiti si neplatiti, ca ele continua si voru continua neincetatu, in modulu celu mai firescu, pentru-ca sunt provocate, nutrite, inpintenate pe fiacare di de sabi'a lui Damocles, spendiurata de asupra capulu natiunei nostre. Déra agitatiunea romanésca differe essentialu de a ori-carui altu poporu. Romanii nu au nici-unu agitatoru anumitu, nici-unu planu secretu, nici-unu programu de conspiratori. Consciinti'a misiunei lor ca poporu latinu, ideile culturei si ale civilizatiunei moderne, atatu potentele spiritu alu epoei in care ne aflam, necontentitulu progressu si triumfurile, pe care le castiga libertatea inca si pe la selbategii din Afric'a, éta agitatorii ce tienu spiritele la noi pururea destepte. Acestia sunt totu atati agitatori, pe carii nici-unu tiranu nu'i póte aresta nici da in judecata. Scurtu: pentru poporu romanescu si drepturile lui nationali politice agitédia Europ'a luminata intréga fora picu de concursu alu unui regatu romanescu.

In periodulu fatale si funestu de 100 de ani alu domniei turco-fanariotice principatele romanesci se aflá mai multu in agonia, in catu necumu se ajute pe romanii din Transilvani'a si Ungari'a, déra nu-si potea ajuta nici siesi; pentru aceea inse romanii din imperiu n'au incetatu nici o di de a da semne de viétia nationale, despre care ar'

potea vorbi archivele Vienei cu prisosintia. Calcati in pitióre de calvini, ei intre anii 1685 si 1712 se scolara cu armele in partea celor imperatesci sub mai multi comandanti, cu titlu de Lobontii contra Curutilor lui Tököly si Franc. Rákóczy.

In cei 39 de ani ai domniei imperatului Carolu VI. turburarile religiose au desteptatu si nutritu totuodata si consciinti'a nationale. Sub Mari'a Theresi'a si Iosifu II. existenti'a acestei natiuni nu se mai potea negá; ea se manifestá in multe moduri si mai alesu prin formare de regimente intregi curatu romanesci, prin institute de cultura ca cele dela Blasiu, mai in urma chiaru prin manifestatiuni sangerose ca cele din a. 1784. Din aceste consideratiuni póte vedé „P. N.“ si toti patronii sei, ca romanii din monarchia n'au asteptatu nici una-data, ca se se nasca unu Hohenzollern seu Napoleonidu spre a'si manifesta viétia si vointi'a lor, ci ei au mersu inainte, sub dominitorii din cas'a Habsburg si — bunu e Ddieu, voru merge si mai departe, din cauza ca anii 1848/9, 1860/1 si chiaru anulu 1876 au scuturatu si sfarmatu lantiurile mai grele de pre corpulu si sufletulu natiunei asia, in catu restulu ferecaturilor inca este ruginitu si preparatu a se sfarma in bucatiele. Asia déra noi damu consiliu conlocuitorilor maghiari, ca se nu'i dóra capulu nostru, nici se mai cutedie a repedi patri'a nostra comuna in periculu de viétia, pentru-ca la acesta voru avé si romanii a dice unu cuventu; era setea de sange se si-o astempere cu apa dulce.

Pre candu ne ocupamu cu amerintiarile desu citatului „P. Napló“, vene acelasiu diariu in Nr. 121 in Primulu seu a. cu alta amerintiare si mai furiosa, alu carei sensu respicatu este, ca de voru studea austriacii se ocupe Bosni'a cu trupe, maghiarii se voru rescula, pentru-ca ei nu voru suferi odata cu viétia rapirea unei provincii turcesci si inmultirea ulterioara a elementulu slavu in monarchi'a austro-ungurésca. Si aci „P. N.“ cutédia a vorbi in numele Ungariei intregi. Asiadéra maghiarii sunt decisi a se scola cu arme si a'si lega destinulu lor de alu Turciei? La noi nimeni nu vrea perirea elementulu maghiaru, ci ca se traiésca si se treimu cu totii, numai nu sub conditiuni barbare ca pana aci. Ei 'si facu de capu, ei 'si cauta cu falinariulu unu abisu, in care voru se se arunce. Se scia inse bine, ca nimeni altulu nu'i va invita. Asia le place? Asia le va fi; ceea ce cauta voru afla.

Varietatea offertelor si contributiunilor patriotice pentru soldatii raniti.

Din lungile liste, care au inceputu a se publica de catra Societatea crucei rosie in diariile cele mari ale Romaniei, se vede, ca numit'a societate are lipsa la ambulantie si spitale nu numai de scame si bandage, ci de multime alte obiecte, de care au si inceputu a curge dela femei si barbati in numeru si cantitati considerabili. Din acele obiecte insemnamu cateva spre regul'a nostra acelu, cari suntemu decisi a contribui cate ceva la alinarea dorerilor si vindecarea celor, cari se sacrifica pentru patria, natiune, religiune, libertate, pentru noi toti.

*) Oly viszonyok fejlődnek a keleten, hogy nekünk a ctíót kell sürgetnünk. . . . Ezért van a nagy sereg, az önálló kormány és a parlament.

Asia déra societatea a crucii rosie primese pe lenga scame si bandage: camasi, ismene facute, fecie de perini, coperte si lincele (lepedee, cersiafuri), stergare, caltiuni (ciorapi), batiste (machrami), ori-ce pensaria, din care se póta face acolo pe locu compresse si fasie de legatu rane si rupturi de óse. Se primescu cu mare multiamita si obiecte de ale mancariei, precumu ciocolada, urediu si alte specii de pasaturi, din care se face bolnaviloru supa.

Numele tuturor contribuentelor se publica regulatu in diarie, alaturandu-se la facare obiectele contribuite si cantitatea acelor.

Duminea 8/20 Maiu au fostu adunati romanii emigrati si domiciliati in capital'a Bucuresti, cu scopu de a si alege unu comitetu, care se fia insarcinatu a primi ofertele din alte tieri.

Dupa scirile cele mai prospete, pe care le avem, semena forte tare, ca nu numai intre turci si russi, déra si intre romani si turci luptele voru merge si pe esterminare, fora a da si fora a lua pardonu, fora a face prizonieri. Celu pucinn purtarea de pana acumu a turciloru, cari trecu Dunarea pe furisin, ne da dreptulu se presupunem unu bellu din cele mai selbatece, din cauza ca ei ori-unde potu surprinde pe malurile Dunarei ómeni armati séu nearmati, ostasi séu simplii sateni, betrani ori teneri, pe toti ii omóra fora distinctiune. Adeca intocmá cá in Bulgari'a in anulu trecut. Pana acumu este numai inceputura de carnagiu, iaca nu s'au spurcatu toti ai nostrii in sange, precumu e vorb'a romanésca; suntemu inse mai multu cá siguri, ca „Tienementele romanescu va ajunge pe basi-bozuci, pe spahii, cerchesi si pe tota cealalta selbatecime asiatica in modulu celu mai vigorosu din lume. Chiaru si pana acumu suni parti de trupe romanesci, pe care officiaru ii retien cu destula greutate, cá se nu tréca Dunarea spre a se incaiera orbesce cu turcii.

Brasiovu, in 23 Maiu st. n.

Austro-Ungari'a. Cancelariulu imperialu austriacu, contele Andrassy s'a intorsu in 17 l. c. dela Terebes la Vien'a. Totu atunci a'a aruncatu pana la Vien'a si dlu Tisza primulu ministru maghiaru, care s'a folositu de ocaziune, cá se na lase pe dlu Andrassy se calatorésca singuru. Unele diurnale punu mare fondu pe acésta impregiurare, ca contele Andrassy, la reintórcerea sa din Ungari'a, a aflatu de lipsa a-si luá de adjutantu si pe dlu Tisza, si de aici se grabescu a combiná, ca in curendu se voru ivi schimbari mari in politic'a orientale a monarchiei. Ce voru se intieléga foile maghiare sub aceste schimbari nu este greu de nemeritu. Ele vreau se ne faca a crede, ca domni din Vien'a, chiaru si fara de voi'a lor voru trebui se apróbe politic'a ungerésca, se arunce muscalulu manusi'a in facia se se pomenésca intru ajutoriulu softaleloru, ca-ci asiá voiesce natiunea genetica maghiara si acésta vointia trebuie respectata, deórace la din contra va fi reu de monarchia.

Noi din parte-ne n'amu avé nimica in contra, cá acésta dorintia a unguriloru se se implinésca, ca-ci marturisimu sinceru, ca atunci ne amu vedé si noi cu unu pasiu mai aprópe de realisarea aspiratiuniloru nóstre; inse cu tóte aceste cu parere de reu trebuie s'o spunemu, ca dorintia fratiloru ungeri nu se va poté implini. Mai curendu va cadé din postulu seu nu numai dlu Andrassy, ci chiaru si dlu Tisza, decatu s'ar poté intemplá, cá Austria se intre in actiune espressa contra Russei, ca-ci atunci ar poté se aiba contra sa chiaru propri'a sa armata, care in partea sa cea mai mare este slava cu comandanti slavi in frunte.

— Cumca ungerii tienu mortisiu la vointia loru de a merge in ajutoriulu turciloru, se vede si din urmatóriele passagie scóse din diarulu „Közvélemény“ nr. 139. dela 20 Maiu, unde cetimu intre altele: „Multe amu votatu, multe amu sufe-

ritu. Amu votatu conventiunea comerciala inchiata cu Romani'a pentru-ca ni se dicea, ca crisea orientale este la usia si trebuie se ne invoim cu Romani'a chiaru si cu sacrificarea unoru interese economice proprie, deórece numai asiá vomu castigá mai mare influentia in Bucuresti. Inse acésta n'a fostu decatu o amagire simpla. Amu votatu urcarea dariloru, legea pentru pensionarea militariloru si amu aprobatu in fine charu si nou'a impacatiune dualistica, pentru ca ni se dicea, ca trebuie se regulam finantele statului, se traimu bine cu militarismulu si se nu supramu pe neamtiulu, inse si aceste au fostu amagiri simple, deórace finantele suntu astadi mai disolate cá ori si candu, poporulu mai seracu, militarismulu mai dusmanosu, éra neamtiulu ne-a batutu pre tóta lini'a si acum vré se ne duca cá se ne inchinam si muscalulu!.. Tisza scie, ca noi ungerii nu vremu se mergemu cu muscalulu si nu damu nice unu banu pe nu scimu ce actiune paralela. Ceremu deci dela elu, cá se spuna acésta si dlui Andrassy; se-i spuna, ca natiunea va pretinde dela guvernulu seu, cá in cestiunea orientale se-i respectedie dorintia si vointia.

Romani'a. Mai multe sciri electrice dela Bucuresti anuncia, ca in 20/22 Maiu atatu camer'a deputatiloru, catu si senatulu au primitu cu unanimitate ordinea dilei, prin care s'a **proclamatu independintia Romaniei**, facundu-se totu-odata apelu si la semtiulu de dreptate alu poteriloru garante. Dlu Cogalniceanu, ministru de esterne a declarat, ca natiunea romana e libera si independenta, inse se recere inca, cá proclamarea de independintia a Romaniei se fia recunoscuta si de Europ'a. — Desi post'a n'a ajunsu inca se ne aduca foile din capitala Romaniei cu constatarea acestei sciri electrice, totusi avendu in vedere diferitele declaratiuni ce s'au facutu pana acum in camerile romane in acestu respectu de catra guvernulu, precum si tóta starea actuala a lucrurilor, nu dubitam nice unu momentu in adevérule acestei sciri, pre care o salutam cu anima plina de bucuria, ca-ci ea se grabi a ne spune, ca de adi incolo Romani'a incepe o epoca noua, o viatia noua de libertate si independintia, si la inceputulu noiei epoe istori'a va scrie cu litere de auru numele Domnitorului Carolu si alu primiloru sei consiliari Brateanu si Cogalniceanu, dandu lumii o proba noua despre virtutea si puterea de viétia a natiunei romane. Se traiésca Romani'a libera si independenta!

Cumca Franci'a, Itali'a, Rossi'a si Germani'a voru recunósce pasulu Romaniei de dreptu si correctu, nu mai incupe nini o indoiéla. Si ne place a crede, ca Angli'a si Austro-Ungari'a inca voru face asemene, atunci apoi pe Turci'a nice ca o mai intréba cineva. De altmintrele apoi scimu forte bine, ca inimizii si adversarii cei mai incarnati ai independintiei Romaniei suntu indata dupa turci fratii loru ungerii, adeca acelu poporu, care totu-déun'a a facutu parada si s'a falitu inaintea lumii cu liberalismulu seu. Inse lumea a sciutu, éra déca n'a sciutu póte se afle astadi, ca semtiulu de libertate, de independintia si de dreptate alu unguriloru n'are valóre decatu numai pentru ei insisi, ca-ci indata ce vine vorb'a de libertatea, independintia alora, acelu semtiu se preface in pofta de tirania, de suprematia si de impilare.

Pentru aceea nu fora mirare vedemu, ca chiaru acellu organu judano-maghiare, precumu e „P. Lloyd“, care abia vr'o cateva dile inainte de ast'a nu afli destule cuvinte de insulta pentru Romani'a si poporulu romanu, care amenintia chiaru cu ocupare austro-maghiara in casulu candu Romani'a ar cutediá se se proclame de independenta, — acelu organu, dicemu, vine acum si vorbesce cu multa bunavointia despre atentiunea guvernului romanu de a proclamá independintia; dér dice intre altele, „ca are buna sperantia, ca déca Romania privese astadi numai la Rossi'a, cá la unic'a putere, care póte se-i dé independintia,

atunci totu acésta Romania va recunósce mai tarziu pe Austro-Ungari'a de unic'a putere, care póte se-i sustiena acésta independintia.“ — Nu vremu se scrutam, déca merita séu nu „P. Lloyd“ se punem v'unu temeiu pe cuvintele sale, inse atata potemu observá in diplina cunoscintia de ómeni si de cauza, ca déca Romania va ajunge, cá Austro-Ungari'a se-i sustiena independintia, atunci va fi vai de dans'a. Din fericire inse Romani'a n'are si nu va avé necessitate de sprijinulu ce i-lu ofera organulu contelui Andrassy.

Franci'a. Din Parisu se anuncia lucruri mari, lucruri insuflatórie de grige. In nr. precedentu amu notificatu pe scurtu, ca cabinetulu lui Iules Simon si-a datu demissionea. Caus'a demissionarei a fostu, ca presedintele republicei Mac-Mahon a facutu lui Iules Simon ebiectiuni, fiindu ca n'a aperatu in camera nisce proiecte de legi despre consiliarii comunali si despre libertatea de pressa. Cu constituirea noului cabinetu s'a insarcinatu ducele Broglie, care este monarchistu si clericalu. Acésta schimbare de ministeriu a iritatu forte tare spiritele. Ba unele sciri de astadi spunu, ca aducerea la putere a unui ministeriu cu Broglie in frunte a facutu se erumpa in Parisu o revolutiune, care a destituitu pe Mac-Mahon si a pusu éra si pe betranulu Thiers in fruntea republicei. — Asteptam deci cu nerabdare date detaiate in asta privintia.

Resbelulu.

Despre miscarea armatei russesci in Romani'a n'a mai strabatutu nice o scire noua. Bombardamentulu reciprocu intre romani si turci inca a mai incetatu pucinu; numai ici colea se mai intempla cate o debarcare de basi-bozuci pe malulu romanescu la locuri mai parasite, unde omóra pe cine intempina in cale nearmatu, devastédia si dau focu si apoi éra si se retragu preste Dunare. Asiá s'a intemplatu unu casu recentu la gur'a Ialomitiei, unde se afli cá sentinela unu militianu romanu, pre care turcii 'lu decimara in bucati cu iataganurile loru. — Caus'a ca nice reportorii diurnaleloru straine, nice chiaru foile romane nu comunica nimicu despre miscarile armatei russe si romane este, ca comand'a militare russa a interdisu ori-ce comunicare mai înainte de inceperea luptei.

— Pre diu'a de 25 Maiu c. se astépta la Ploiesti sosirea imperatorului russescu, unde apoi se va tiené unu consiliu de resbelu, la care va participá si Domnitoriulu Romaniei Carolu. Sambeta trecuta Domnitoriulu Romaniei a fostu la Ploiesti spre e conveni cu marele duce Nicolae. Se crede, ca visit'a principelui Carolu a avutu de scopu a pregati pe marele principe Nicolae despre inteniunea guvernului romanu de a proclamá independintia Romaniei, dupa care va urmá declararea formala de resbelu contra Turciei si la tempulu seu si incoronarea lui Carolu de rege. — In urm'a consiliului de resbelu, ce se va tiené la Ploiesti sub presiedintia imperatorului Alessandru se va incepe de buna séma actiunea militare cu tóta seriositatea, deóra-ce concentrarea trupelor este complinita.

— Cu tóte, ca diurnalele austro-maghiare scrieau mai inainte cu vr'o cateva dile, ca Austri'a ar' fi cerutu dela Rossi'a, cá se nu-si tréca trupele pana in Romani'a mica preste Oltu, totusi aflam ca armat'a russa, care dejá a trecut Oltulu se urca la 80 de mii. Acumu totu foile din Vien'a se grabescu a notificá, ca Austri'a n'a cerutu neutralizarea Romaniei mici, ci numai a Serbiei. Cu tóte aceste inse Austriei nu-i convine, ca trupele russe s'au asediatu in unele locuri forte aprópe de confinele austro-maghiare. Ba „N. Fr. Presse“ dice intr'o corespondintia din Orsiov'a, ca russii au trecut chiaru si dincóce preste confine; o multime de spioni russi ar' fi inundatu Orsiov'a si alte locuri din giuru. — Dovéda, ca se temu si de umbr'a loru propria.

— Intre generalisimul armatei turcesci Kerim pasia si intre comandantii mai multor corpi de armata s'au ivitu ore-cari diferentie. Celu de totu nu vrè nici-decuma se accepte planulu de rezbelu de maioritaea consiliului de rezbelu, dupa care turcii ar' trebui se fortiedie trecerea preste Dunare in Romani'a, pentru-ca scia, ca atunci la casu se fia batuti n'ar' mai poté se puna mana pe cea mai insemnata parte a Turciei. Dupa parerea nostr'a Abdulu-Kerimu are dreptu.

Siic-ül Islamului a proclamat u santulu de rezbelu contra Rusiei si prin unu rescriptu a conferitu sultanului titlulu de birutoriu.

— De pre campulu de rezbelu din Asi'a mica avem doue sciri importante. Un'a din sorginte rusa dice, ca trupele generalului Loris-Melikoffu au ocupatu in 17 l. c. fortarétu a Ardahan cu asaltu, in care ocaziune au avutu 235 morti si raniti. Alta seire din sorginte turcesca spune, ca turcii au ocupatu insemnatulu portu rusescu dela Marea Neagra Suchum-Caleh. Inse precandu rusii sustienu, ca acestu portu este in manile loru, fiindu-ca au respiniu ataculu turciloru, pe atunci turcii din partea loru spunu lunei, ca nu numai ca fortarétu a Ardahan dinpreuna cu 82 de tunuri n'a cadiutu in manile rusiloru, ci ei au luat pre rusii la fuga, cauzandule mari perdiri. Pre care parte e adeverulu se va vedé mai tardiu, d'ocamdata este bine se inregistramu aceste sciri, cari ne spunu celu peicu atat'a, ca lupta a fostu si la Ardahan si la Suchum-Caleh.

R o m a n i ' a .

Bucuresti, 19/7 Maiu. Not'a dlui M. Cogalniceanu a ministrului de externe adressatu in numele M-sale Domnului de dato 2/14 Maiu catre agentii diplomatice ai Romaniiei acreditate pe langa puterile garante, o ati cetitu frantiosesce si romanesce in „Monitorulu oficialu“ din 5/17 Maiu. De si acea nota este unulu din capetele de opera ale acestui ministru totusi credu, lca nu se va paré destulu de motivata, si, propoita cu argumente de ajunsu; rogu inse pe lectorii Dyostra c'a se o aduca in legatur'a strinsa cu argumentele istorice, authentice, neresturnabili, coprinse in actele diplomatice comunicate cancelarielor legislative in acea nópte memor'abila, candu unu capu de diplomatecu c'a N. Boierescu si alti fosti colegi ai sei au trebuitu recunosca c'a ministeriulu actuale nu putea se lucre facia cu cele doue puteri belligerante de catu numai asia precum a lucratu. In sedintia publica de nópte dela 16/28 Aprile s'au citatu unele din acelea acte secrete. — Ve aduceti aminte de casulu de inainte cu vreo 5—6 septemani, candu trupele romanesce s'au fostu retrasu de la Calafatu de buna voi'a loru, si candu diarele batea in pinteni de bucuria. Sciti ce a fostu acésta. Din actele diplomatice ese, ca Turci'a ceruse dela Romani'a, cá se'i lase Calafatulu pe man'a ei, se faca din elu cum se dice in terminulu militariu, ca p u d e p o d u, spre a'si apara cá in a: 1854 contra Rusiei cetatea Vidinulu. Gubernulu romanescu s'a oppusu. Atunci au saritu diplomatii Angliei si ai Austro-Ungariei in favóre a Turciei, cu pretensiunea, cá Romani'a se faca acésta placere turcilor'u, Romanii le-au respunsu: Déca Dy. n u v o i t i si n u p o t e t i se ne aparatu neutralitatea, incai nu ne siliti cá se o calcamu noi. Inpedecati pe Russia, cá se nu intre la noi, si atunci turcii nu vo.u avé nici o trebuintia la Calafat. — Védiendu turcii, ca romani nu le dau de buna voia Calafatul, se prepara, ca se'lu ocupe cu forti'a. In acele momente gubernulu romanescu ne fiindu inca preparatu cum se cade, nesciendu bine ce se va alege si din conventiunile cu Russia, isi retrase pe cateva dile pucinele trupe cate avea la Calafatu mai inlaintulu tiei cá se nu fia surprinse hotiesce; dupa aceea la di anumita le asiada érasu, acumu inse mai numeróse, la postulu loru dela Dunare.

Opositiunea din Camera imputase ministeriului, ca de ce nu a protestatu in tóta solemnitatea contr'a invasiunei rusesce. Aci érasu suntu minunate revelatiunile, care esu din actele diplomatice secrete. Ministeriulu romanescu fusese prea decisu a protesta contr'a acelei invasiuni; déra mai antaiu isi facu érasu datori'a cá se întrebe pe puterile garante. Mai multu elu a întrebatu si respective rogatu pe ministeriulu Angliei, cá incaiu acesta séu

celu Austro-ungurescu se protestadie; au primitu inse respunsuri inveci memorabile, adeca: Noi nu vomu protesta si nici nu suntemu de parere cá se protestati voi. „Ddiu se ve ajute, ca noi deocamdata nu ve putemu ajuta nimicu. Insusi d.: Ioan Ghica, cunoscutulu amicu alu turciloru si alu angliloru s'au intorsu cu respunsuri de acestea dela Londra, unde ministeriulu de externe'i dise intre altele multe: Se nu ve faceti ilusiuni asupr'a sprijinulu ce ati poté astepta dela noi. Déca ar fi vorb'a de neutralitatea Belgiei, o escadra de corabii angle ar poté merge la vecin'a cetate maritima. Antverpi'a cá se o apere; déra acolo la voi ce poté face flott'a Angliei? — Tocma asia vorbise si lordulu Salisburg catra delegatii Romaniiei la Constantinopole, mai adaugundu: Neutralitatea vótra nu poté fi asecurata; — Regimulu austro-ungurescu a respunsu: Interesese nóstre nu ceru, aici se ne oppunemu Rusiei, nici se ve asigur'amu neutralitatea vóstr'a. Numai candu voru cere interesesele n ó s t r e vomu face acea ce doriti voi. — Interesesele Austro Ungariei? Apoi acele nu voru cere in veci, cá Romani'a se fia perfectu neutrala, adeca totuodata independenta.

Facia cu revelatiunile aceste ce mai putea se dica opositiunea din camer'a? Nimic. De altumen' tr'ea acea opositiune nu strica; las' sesi audia si rusii adeverulu. Numai membriloru din familia Ghica le sta camu reu a figura chiaru de inemici-ai Rusiei, candu tóta lumea scie, ca nici o familia fruntasia din Romani'a nu avuse atatea conexiuni cu familiile rusesce, cá tocma acea, aicea. Una matusia a loru fusese soci'a principului Treleckoy. Una sora a fratiloru Ghica, maritata dupa coloneiul rusescu Blaremburg, e mam'a acestoru frati Blaremburgu. Fiica lui Mich: Ghica, nepóta alui Alecs: Dim: Ghica fostului Domnu, adeca Elena numita Dor'a d'Istria, fusese socia principului rusescu Alexandru Kolzow Massalsky si asia mai incolo. Apoi Grigorie Ghica V-(1823 — 1829 si 1834 — 1842). Alecs. D. Ghica s'au facutu Domnu numai la insistenti'a Rusiei.

Ceea ce ni se cere de la toti este, cá se nu facemu politica de sentimente, ci numai politica de interesese. Se poté, ca unii membrii din numit'a familia se fia nacajiti, ca in celle din urma, rusii o lipsisera de favórea loru, d-ér'a déca e vorba de favori, atunci se caute in geneologia loru, cate capete de ale Ghiculesciloru au cadiutu de mana turcesca: Rusii poté ca 'iau insielat, éra turcii'iau macelaritu. Din toti, avocatulu Pantazi Ghica, fratele lui Ioanu Ghica fostu principe de Samos: nepoti de veri cu ceilalti Ghiculesci: jóca in camera una rola nedemna de unu Ghica.

P. S. Vediu ca in Nr: 34 alu Gazetei unu studente venitu inainte cu cateva luni din Transilvani'a la facultatea de litere se apuca se dé lectiuni aspre romaniloru de aici despre inconstantia, loru s. a. Sta camu reu la unu junisiuru de 19 ani a descalf pe o natiune intréga in nesce cestiuni, pe care nu le pricepe de locu. Ca in capital'a nóstra ómenii isi schimba locuintiele chiaru si la 6 luni? Se'i spuna cineva, ca in capitalele europene le schimba si la 3 luni si la cate 1 luna, de ex. in Viena, mai de parte, ca cei cari se muta desu, suntu mai toti straini, ca-ci pamentenii isi au casele sipalaturile loru. Ca multe pr'avalii: bolte: stau inchise? Se mérga la B-Pesta, Viena, Praga etc. se védia de cincidieci de ori mai multe inchise. Bietulu teneru nu scie nimicu de catastrofele din 1873—4—5 ca se dusera pana in diua de astadi. Ceva mai multa modestia si pruden'tia, mai alesu pentru unu ardeleanu, nu ar strica nicecumu

Discursulu

d. ministru de externe alu Romaniiei **Michalle Cogalniceanu**, rostitu in camera sied. din 29 Aprile v. despre marea cestiune de facia.

(Urmare.)

A isbucnitu revolutiunea in Muntenegru, séu mai bine dicundu a isbucnitu rezbelulu acolo, ca-ci Muntenegru a sciutu a remané statu independentu, a isbucnitu revolutiunea in Bosni'a, in Herzegovin'a, a isbucnitu revolutiunea in parte si in Bulgari'a. Nu-mi este permis mie se viu aci se ve desfasiuru tabloulu crudimeloru, ce s'au comisu in aceste nenorocite provincii pretutinden, unde trupele ottomane si au pusu piciorulu. Amu spusu-acést'a odata si atunci amu primitu numele. . .

D. Lascar Costin: Gratosiu.

D. M. Cogalniceanu, min. de externe: Lasu dlui Costin grij'a de a dá sensulu acestui cuventu. Sunt fericitu, ca astadi unu vice-presiedinte alu camerii, alu maioritatii, care in Iuliu trecutulu i-mi osindea not'a desvalitória aceloru crime in Bulgari'a, cá onorabilulu d. Stoloeanu a spusu ca avemu datori'a se dicemu si noi unu cuventu in cestiunea suferintieloru coreligionariloru nostri de preste Dunare. Avemu o datoria mai multu inse decatu unu dreptu, de a ne interessá, de a simti pentru christinii de pe tiemulu dreptu alu marelui fluvii; pentru-ca in timpurile vechi, noi romanii impreuna cu bulgarii amu formatu regatulu bulgaro-romanu; pentru-ca in tiér'a nóstra avemu interesese mari reprezentate prin cetatieni romani de nationalitate bulgara, cari cá si romanii iau parte la sarcinele tiei, si acesti'a au parinti, au frati preste Dunare; pentru-ca avemu poporatiuni romane in totu tiemulu dreptu, si deputatii dela Brail'a si dela Galati si dela Ismailu sciu ca cele antaie crudimu comise de cerchezi dupa isbucnirea rezbelulu turcorussu nu s'au facutu asupr'a Bulgariloru catu s'au facutu asupr'a sateloru romanesce (aprobari.)

Pentru aceste nenorocite poporatiuni avemu simpathii fórté naturale; dér' naturale, dloru, ori-ce s'ar' dice! Nu ne erá dér' noue cu potintia se nu ne dóra anim'a candu audiamu atrocitatiele de preste Dunare; acést'a amu constatutu anul trecutulu, candu ocupamu acestu ministeriu, si sunt fericitu de a vedé astadi vice-presiedintele acestei camere dela inaltimea acestei tribune, puindu sigiliulu seu la afirmarile mele din Iuliu 1876, cu singura deosebire, ca limbajulu dlui Stoloeanu este mai energicu decatu a fostu alu meu!

Cu tóte simpathiele Romaniiei, guvernulu inse a pusu man'a pe anima; cu totii ne-amu opritu pulsatiunile, si amu fostu neutri, si fórté neutri, si lealu neutri. Unu anu întregu amu fostu gendarmulu Turciei; armele tramise serbiloru le-amu opritu se tréca prin tiér'a nóstra; voluntariloru le-amu ingreniatu catu amu potutu trecerea prin tiéra, amu arestatu chiaru bulgarii, cari alergau séu lucrau pentru salvarea patriei loru.

Si candu amu facutu acést'a? Candu Turci'a nu avea in Bulgari'a decatu basi-buzuci si cerchesi, nu avea armata regulata séu celu pucinu nu o avea decatu intr'unu numeru fórté micu, ca-ci tóta armat'a s'a erá in faci'a serbiloru. Dér' déca atunci cuventulu Romaniiei s'ar' fi rostitu, déca acea mica spada a Romaniiei, care se dispretiuiiesce, ar' fi intervenitu la Iuliu 1876, nu credeti óre, ca lucrurile de atunci s'ar' fi regulatu in catu poté, ca nici ar' fi fostu silita Russi'a se intervina? (Applause.)

Déca mic'a nóstra spada a siedintu in tóca, diplomati'a si guvernulu nostru nu au siedintu cu manele incrucisiate. Noi amu bututu la tóte usiele Europei, amu batutu mai cu deosebire la aceea Pórta, care se numesce inalt'a Pórta, (applause) si care ea trebui'a cea d'intaiu se ne deschida portile celelalte.

Ei bine, noi amu gasitu acea Pórta inchisa, si din caus'a ei amu gasitu inchise si celelalte porti. —

Noi totu amu statu neutri; totu nu ne-amu uitatu la invitatiunile, ce ni se faceau mai din tóte provinciele turcesce, cari ne diceau: frati in suferintie in trecutulu, si avendu acelasi viitoriu, veniti-ne in ajutoriu!

Noi suntemu popóre orientale, Orientele este alu nostru, prin urmare noi avemu dreptulu, datori'a de a dice cuventulu nostru in solutiunea cestiunei orientale! Cu tóte acestea noi amu statu muti la strigatele de durere ale chrestiniloru si in cele din urma Russi'a a fostu silita se dica ea cuventulu seu si cuventulu acést'a, care erá expresiunea opiniunei publice din Russi'a, erá atatu de mare, atatu de puternicu, incatu a atrasu la rezbelu pe unu imperatore, ale carui'a titluri cele mai nemuritorie, nu sunt pentru-ca este imperatórele tuturoru Russieloru, pentru-ca este marele reformatoru alu imperiului seu, ci pentru-ca este celu mai mare amicu alu pacei, scumpu de sangele supusiloru sei. Domni'a s'a va trece la istoria cu renumele ei; supt dens'a o picatura de sange nu s'a versatu in rezbelu. Ei bine, simtiementulu natiunei russe, glasulu popóraloru chrestine si suferinte din Oriente a facutu pe marele imperatore Alessandru alu II, pe amiculu pacei, cá se scotia spad'a din tóca. —

Domniloru, candu a'ti votatu conventiunea inchieata cu Russi'a, v'amú spusu totu ceea ce trebuia se spunu, in catu astadi nu se mai cuvine

se ve mai dicu altu-ceva, decatu ca majoritatea acestei camere, care a votatu acea conventiune, a fostu, cu mici exceptiuni, insusi glasulu natiunei, atatu de unanima este astadi format'a opiniune a natiunei in privint'a acestoru conventiuni. V'amu spusu atunci, catu ne-amu impotrivotu, catu amu lncratu ca se evitam resbelulu dela otarele nostre, si ca numai candu ne amu convinsu, ca Russi'a trebuie se traga spad'a si se treca prin Romani'a, numai atunci amu inchieiatu acele conventiuni; si aci suntemu de acordu cu d. Stolageanu, dicundu, ca prin acea conventiune noi n'amu cautatu altu decatu de a ne apará interesele nostre proprii!

Dá, domniloru, in inchieierea acestoru acte, nu ne-amu ocupatu decatu de noi, de conservatiunea nostra; amu cautatu se ne asicuramu drepturile nostre proprie, regimulu nostru constitutionale, interesele nostre materiale, otarele nostre! Nu amu voit se otarim nimic in deafara de ceea ce trebuintiele nostre ne au dictatu. Si chiaru acést'a pentru ce si candu amu facutu-o? Amu facutu-o, domniloru, pentru-ca Europ'a séu ca a fostu uitatu séu ca nu a voit se-si aduca aminte ca interesele Europei erau ingageate la Dunarea de josu, ca ea avea datori'a se-si spuna cuventulu seu in cestiunea acestui resbelu, menitu mai in deosebire a se face pe tiermurile Dunarei de josu! Cu tóte acestea Europ'a n'a voit nici se se ocupe de noi, nici se tiena séma de cererile nostre, nici macaru se ne luminedie, nici se ne dea consiliurile de calea ce aveamu a urmá! Parasiti de consiliile, de sprijinulu puternicu alu Europei, atunci noi amu cautatu consiliu si sprijinulu in noi insine, si numai atunci amu facutu acele conventiuni!

Negresitu, domniloru, ca atunci candu au esitu conventiunile la ivéla, a fostu in Europ'a unu singuru strigatu de nemultiamire in contr'a nostra!

Eu, ministru de esterne, nu stau la indoieála de a ve spune, ca din tóte partile conventiunea nostra a fostu unanimu sfasiata! Inse erá o nemultiamire trecutóre, erá o cestiune de amoru propriu! Cea d'intaiu impressiune fusese: ha! ha! Romanii! ei, cari pana acumu au mersu cumu amu voit noi, éta'i acumu ei au luat o otarire prin insisi ei, si ce este mai curiosu, este ca densi au pazitu secretulu otaririi lor (illaritate.) Ne credeau incapibili de a tiene secretulu unei otariri (illaritate.) Si fiacare guvern -si facea intrebarea: cumu acestu lucru de nu s'a sciutu mai inainte?

Inse dupa ce a trecutu acésta mica nemultiamire de amoru propriu, venindu judecata rece, s'a inceputu a se studié conventiunile in partile lor, a se examiná necessitatile, ce ne-au facutu cá se le inchieiamu; si aceiasi diplomati, cari mai intaiu ne osendea si au disu: Romanii au lucratu intieptu; noi i-amu fostu parasitu, trebuie dér' cá macaru se nu se parasésca pre sinesi! (Applause.) Bine au facutu de au regulatu cu Russi'a cá cei 300 mii de soldati, ce aveau se tréca prin tier'a lor se nu tréca cá printr'o tiéra fora stepanu! Intieptiesce au lucratu de au determinatu aceste treceri in conditiuni invoite de ambele parti. Bine au facutu romanii, cu atatu mai multu, ca ei au fostu moderati; ca ei n'au reclamatu nimic, ca ei nu au schimbatu nimic din conditiunile lor politice, ca de si in forma ei póte au esitu din neutralitate, dér' in fondu ei totu au remasu neutri, nedevenindu agressori in contr'a Turciei!

La acésta purtare care astadi, déca nu este applaudata, dér' este intielésa si acceptata de Europ'a intréga, ce a facutu Turci'a? Precumu ea nu a ttenutu séma de consiliile Europei intregi, incependu cu acele ale Angliei, care ii dicea: imbnatatesce-ti sórtea poporatiuniloru chrestine; ocupa-te de ele, cá se nu vina se se ocupe altii de ei: éta reformele, pe cari le gasimu cu totii neaparatu trebuintiose, spre salvarea imperiului teu, totu asiá de inderetnica a fostu ea si in privint'a Romaniei; si aci avemu fericirea de a posede circularia ministrului de esterne alu inaltei Portii cu dat'a din 2 Maiu. Prin acést'a Romani'a este acusatá cumu-ca s'a unitu cu Russii cá se provóce si se aduca invasiune in imperiu; ca noi suntemu in stare de sclavia, ca nu ne mai apartinemu, ca otaririle dvóstre nu au nici o valóre; ca sultanulu protesta ia contr'a a totu ce se va face in acésta tiéra, in cata vreme armatele russesci o voru ocupa si apoi tramite o amenintiare la adress'a institutiuniloru nostre politice dandu, in modu officialu,

consecratiune unei conversatiuni tienuta mai dinainte de ministrulu din afara alu Turciei. Not'a se inchieia, acusanu-ne ca amu desmintitu increderea ce Europ'a a fostu pusu in institutiunile nostre, va se dica punendu in stare de suspiciune institutiunile nostre, aretandu ca institutiunile nostre au falsificatu spiritulu publicu si au sguiduitu acele legaturi, cari le avemu cu inalt'a Pórta.

Acésta frase se esplica prin conversatiunea, ce Savfet-pasi'a a avutu de curendu cu unu omu de statu din Europ'a:

„Turci'a a facutu o mare gresiéla, dicea Savfet-pasi'a. Turci'a a fostu inelata de Voda-Cuz'a, candu a primitu in 1862 a recunósce unirea definitiva a principatelor. Cuz'a-Voda argumentandu ca unirea principatelor ar' fi in folosulu Turciei si unirea ar' fi unu bulevardu mai puternicu contr'a navaliriloru si influentiei Russiei....

„Turci'a astadi s'a convinsu ca Romani'a intrunita e unu bulevardu contr'a Turciei. La facerea pacii, Turci'a va reveni asupr'a gresiei facute asupr'a pozitiei politice a Romaniei.“

Uita numai unu lucru ministrui ottomani, ca in acésta tiéra se póte face totulu, decatu a se mai redica doue tronuri, acést'a nu! (Applause prelungite.)

Mai uita inca ceva inalt'a Pórta, ca cei ce ar' cugetá, ca cei ce ar' fi a ocupa acele doue tronuri, inainte de a se urcá pe densele, voru gasi mai inainte pe piaci'a Iassiloru si pe piati'a Bucuresciloru doue spanduratori. (Applause frenetic.) Ca-ci pentru acesti'a pedéps'a de mórte nu va remane desfiintata! Uita vizirii si resid-effendi ottomani ca astadi este o Romania, un'a si nedespartita! Va poté Romani'a se peara, dér' Moldov'a si Valachi'a nu voru mai reveni. (Applause, Bravo! Bravo!) Not'a Portii, dloru, in curendu a fostu urmata, ba chiaru a fostu precedata de fapte. Odata conventiunile inchieiate cu Russi'a, noi, dupa obiceiulu Romaniloru, le-amu executatu cu loalitate. Inse prin acést'a pusu-ne-amu noi in stare de resbelu cu Turci'a? Nu! rechematuamu noi pe agintele nostru dela Constantinople, precumu l'a chiamatu Russi'a pe alu seu? Nu! agintele nostru a remasu acolo; dér' totu ce amu scrisu noi, la adress'a s'a, depesie, scrisori esplicative, totu ce amu expediatu la Constantinople, a fostu opritu la Rusciucu. Nu ne-amu multiamitu numai cu atat'a: aceste depesi si scrisori amu cautatu a le tramite prin agentulu nostru dela Vien'a cá se le inaintede elu la adress'a agentiei nostre din Constantinople prin Triest, prin Greci'a séu prin alta cale de comunicatiune! Ei bine, amu primitu respunsu ca depesiele nostre, ca scrisorile nostre au fostu oprite la biuroulu postalu din Constantinople! Celu de pe urma omu din Constantinople, din Turci'a, chiaru in timpu de desastru, are, dloru, dreptulu se corespunda cu famili'a s'a, numai agintelui nostru i s'a refusat acésta facultate, a fostu sequestratu: elu nu a potutu se scie nimic despre ale familiei sale si nici n'amu potutu si nu potemu se scimu déca mai traesce. In asta dureóra impregiurare ne-amu vedintu nevoiti a ne adressá la poterile garante, si tóte au facutu cunoscutu guvernulu turcescu, ca personalulu agentiei nostre din Constantinople este pusu suptu scutulu dreptului gintiloru. (Applause.) Nu dér' noi amu ruptu relatiunile nostre diplomatice cu Turci'a, dér' Turci'a a redicatu functiunile agintelui nostru! (Illaritate.)

S'a opritu aci inalt'a Pórta? Nu! Noi n'amu trasu o singura pusca asupr'a tiermului dreptu alu Dunarii, o singura barca a nostra n'a trecutu Dunarea cá se préde unu melu, cá se arda o clae de paie! N'amu luat o singura mesura, care se aiba umbra de dusmania contr'a Turciloru. Din contra, pentru cá Turcii se nu gasésca celu mai micu pretextu de agresiune contr'a nostra, amu facutu ceea ce n'ar' fi trebuit se facemu, amu retrasu ostirea nostra de pre tota tiermulu Dunarei, si cunoscundu terribil'a missiune a avantgardeloru turcesci, amu prevenitu pe locutorii riverani ai tieriei. Ceva mai multu, a tremuratu man'a nostra, candu amu subscrisu acea inchieiare a consiliului dupa care unu puntu alu pamentului nostru a trebuit se-lu desiertamu pentru a'lu pune la dispozitiunea Turciloru. Dá, dice dile amu lasatu Calafatulu parasitu de apararea armatei nostre, si acést'a numai si numai cá se aratamu Turciei, ca

noi nu vremu a ne pune de locu in pozitii de provocatori. (Va urmá finesa)

Noutati diverse.

— † **Ioane Candrea**, profesor de inst. teologico-pedagogicu Andreanu in Sibiu, consist., deputatu sinodului si congressului, membru comitelului „Asociatiunei trans. p. literatur'a cultur'a poporului romanu“, membru congr. catolice si membru virilu alu comunitatii Sabiniu s'a mutat in 5/17 Maiu la cele eterne in al. alu vietii celei pline de activitate, in Gerbertu loculu de cura in Silesi'a prussiana, unde a asiédia si remasitiile pamentesci. In Sabiuu biser. parochiale din cetate i se facu in 7/19 Maiu o remoni'a funebreale. Fiai tieren'a usióra si mami'a eterna!

(„Tempestate ne mai pomenita.“) In 17/5. Maiu la amédiu dintr'o negura infrésiatá cu tunete si fulgere vini o plóia rapede, socita de o grandina asia de mare; incatu intr'u patrariu de óra totu pamentulu era albu, si dimetate din hotarulu cu holde alu comunei Sambatu inf. si Voila, s'a astrucatu cu pamentu. — Cea mare bomba de grandine cumpanita a cantaritu 4 d. g. — totu atunci la Vistea inf. unu vertejiu de ventu au descoperitu de totu una casa si mura de la Oltu acoperite cu paie, unu siopronu pentru adoportirea careloru, la ruptu din temelie si resturnatu. Au mai resturnatu din radacina doi arbori grosi camu de 15 d. m. a ruptu colib'a unui cam ramidariu, aruncá in Oltu efectele: tróca: moldosita, palaria si alte maruntisuri... In fine trecutu volbur'a preste Oltu casioná o ferbere in apa, incatu duduitulu, plesnitulu apei si sicutulu ei in tóte partile au facutu unu sgomotu infricosiatu tempestate cá acésta nu s'a mai pomenitu.

Totu in 17 intre Copsia, Tecuciu, Blasiu etc. unu ruptura de noru facuse mare stricaciune chiaru a la drumulu de feru in mai multe locuri, incatu cununicatiunea pe acolo se si sistá, pana ce se va restaura. Calatorii le Budapesta numai prin Sighisóra-Muresiu-Osiorheiu pe ossie potu calatori mai incolu.

Mai nou.

Independent'a absoluta a Romaniei este officialu consacrata si proclamata atatu in camer'a deputatiloru catu si de senatu in 9/21 Maiu (Florariu.) Totuodata starea de rebellu a Romaniei facia cu imperiulu ottomanu officialu proclamata! — Toti romanii striga: Se traiésca Romani'a absolutu independenta!!! Se traiésca Domnitorulu ei Carolu!!!

In „Romanulu“ de Bucuresci cetimu, ca Maiestatea sa imperatorele Russiei va sosi Vineri in 25 Maiu in Ploiesci la cartirulu generalu alu armatei sale, pentru aceea marele duce Nicolae nu va merge la Cotroceni, ci va asteptá la Ploiesci pe imperatorele.

— Turcii continua inca a comite cele mai mari crudelitati si barbarii pe malulu romanescu alu Dunarei, unde trecu cu sutele la cate unu satul liniscitu si jefuiescu, ardu si omóra. De curendu au trecutu vr'o suta in apropiare de Olteniti'a intr'unu satuletiu de unde au rapitu o femea si mai multi copii. Asemenea au trecutu alta suta de cerchesi armati in satulu Balta, unde au luat dela locutorii Nitia Purcarea 39 de stupi si au amenintiatu, ca in curendu voru veni 300 de insi, cá se dè focu satului si se id vitele ce le voru aflá.

 Dupace la Dunar'e s'a inceputu versarea de sange intre romani si turci; dupace tóte simptomele arata, ca acestu bellu va ttené mai multu timpu, noi pe langa ce amu luat diverse mesuri cá se avemu informatiuni bune, am deschis totuodata pentru doritorii de a se prenumera la „Gazet'a Transilvaniei“ de aci inainte, unu abonamentu nou de la 1/13 Maiu a. c. pe 5 luni adeca pana la 30 Sept. v. cu 4 fl. 16 cr., éra pe 8 luni, pana la 31 Dec. v. cu 6 fl. 66 cr. Celu mai comodu abonamentu este prin posta. Numai adresele se fia scrise catu se póte mai respicatu si post'a din urma aratata exactu.